751/06

Den 26. juni 2006 blev i sag nr. 67.312:

xxxxxxx xxxxxx xx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Pensionskassen for
Kontorfunktionærer
v/Institutioner under Amts-
kommunerne m.v.
v/PKA
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

M.S.J., der var samlevende med nu afdøde V.J.P., som var medlem af Pensionskassen for kontorfunktionærer, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist, at hun er "nærmeste pårørende" i henhold til forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5, samt at hun er berettiget til samleverpension.

Det fremgår af sagen, at nu afdøde V.J.P. blev optaget i pensionskassen pr. 1/8 2003. V.J.P. døde den 22/2 2004.

Klageren havde igennem 21 år levet sammen med V.J.P. Ingen af parterne har livsarvinger. V.J.P.'s arvinger efter loven er to søskende. Klagerens advokat har oplyst, at klageren efter dødsfaldet fik udlagt boet uden indvendinger fra de legale arvinger.

Efter dødsfaldet rettede klageren den 25/2 2004 telefonisk henvendelse til det indklagede selskab. Selskabet oplyste, at man ikke havde registreret samlivet. Selskabet oplyste endvidere, at man ultimo november havde fremsendt velkomstmateriale til V.J.P. Af velkomstbrevet dateret 27/11 2003 fremgår bl.a.:

"**Det er vigtigt, at du kontakter os snarest, hvis:**

- Du har en samlever, du ønsker skal have ret til pension efter dig, når du dør.
- Du har særlige ønsker om, hvem der skal have udbetalt gruppesum eller eventuel engangssum ved død."

Klageren har bestridt, at V.J.P. har modtaget velkomstbrevet, og har oplyst, at hun først efter telefonsamtalen med selskabet modtog uadresseret kopi af skrivelsen af 27/11 2003. Selskabet har bestridt at have fremsendt kopi af skrivelsen til klageren, før kopi blev sendt til klagerens advokat den 29/4 2004.

Efter at selskabet telefonisk havde fastholdt, at klageren ikke var berettiget til udbetaling, rettede klageren henvendelse til nu afdødes søskende med anmodning om, at de ved deres underskrift bekræftede, at de var indforstået med, at gruppeforsikringssummen blev udbetalt til hende. Nu afdødes broder har den 2/4 2004 underskrevet erklæringen, medens søsteren ikke har skrevet under.

Klagerens advokat anmodede ved skrivelse af 21/4 2004 selskabet om at udbetale gruppeforsikringssummen samt udbetale samleverpension. Selskabet afviste kravet ved skrivelse af 29/4 2004 til klagerens advokat, idet selskabet henviste til, at klageren ikke var noteret til samleverpension. Selskabet fastholdt sin stilling efter yderligere korrespondance med klagerens advokat.

Selskabet har ved skrivelse af 5/10 2004 meddelt klagerens advokat, at forsikringssummerne er udbetalt til lige deling mellem nu afdødes søskende.

Det fremgår at sagen, at statsamtet den 22/6 2005 har meddelt klageren afslag på en ansøgning om fri proces til sagsanlæg mod det indklagede selskab under henvisning til, at klageren har mulighed for at få sagen behandlet ved Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin advokat i skrivelse af 13/7 2005 over for nævnet gjort gældende, at sagen falder uden for nævnets kompetence, idet klageren ikke er kunde i det indklagede selskab. Advokaten har subsidiært gjort gældende, at sagen ikke er egnet til

nævnsbehandling og bør henvises til domstolsbehandling. Til belysning af sagen har advokaten henvist til sine skrivelser i forbindelse med ansøgning om fri proces.

Advokaten har i skrivelse af 2/6 2005 til statsamtet anført:

"Det fastholdes, at sagsøger i relation til gruppeforsikring og pension skal anses som nærmeste pårørende og begunstiget, uanset at afdøde ikke positivt har meddelt sagsøgte dette, da omstændighederne i denne sag klart taler for en sådan fortolkning af begrebet begunstiget, jfr. FAL § 105 stk. 1, således at fortolkningsreglen i FAL § 105 stk. 5, der har ført til at sagsøgte har udbetalt gruppeforsikringen til afdødes søskende trods sagsøgers protester, ikke er anvendeligt i denne sag, da det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sagsøger er at betragte som nærmeste pårørende, således som afdødes søskende accepterede det i første omgang.

Der henvises igen til, at afdødes bror hele tiden har erklæret sig enig heri, hvilket må siges at være et meget stærkt indicium for, at sagsøgers påstand om at være nærmeste pårørende og begunstiget er korrekt. Broderen har ganske vist senere gjort gældende, at forudsætningerne var bristede som følge af at søsteren senere ikke ville anerkende sagsøger som nærmeste pårørende, da søsteren fandt ud af, at der kunne tilfalde hende en andel af gruppeforsikringssummen.

Sagsøgte var gjort bekendt med broderens skriftlige bekræftelse på, at sagsøger skulle anses som nærmeste pårørende, og under disse omstændigheder burde sagsøgte ikke have udbetalt gruppeforsikringen til arvingerne i medfør af FAL § 105 stk. 5, før sagen var afklaret.

Sagsøgte må følgelig selv bære risikoen for at dette er sket og selv søge beløbet tilbage hos afdødes søskende.

Herudover fastholdes det, at sagsøger er berettiget til at modtage pension efter afdøde.

Sagsøger sørgede for alt i forbindelse med forsikredes død og fik udleveret boet uden indvendinger fra afdødes søskende, der nu hævder at være nærmeste pårørende. Ingen af dem deltog i bisættelsen af afdøde i S. Kirke, hvilket må siges at være ret specielt, når søsteren nu hævder at være afdødes nærmeste pårørende, jfr. bilag …

Forklaringen er naturligvis, at der ingen kontakt var mellem afdøde og de to søskende og ikke havde været det siden deres mors død for ca. 10 år siden.

Jeg henviser til bilagene … hvoraf det blandt andet fremgår, at begrundelsen for, at broderen ikke vil vedstås sin erklæring på grund af påståede bristede forudsætninger er, at søsteren efterfølgende ikke ville acceptere, at sagsøger skulle anses som begunstiget og nærmeste pårørende."

Advokaten har endvidere fremlagt en række underskrevne vidneerklæringer, hvori vidnerne giver udtryk for at være af den opfattelse, at nu afdøde anså klageren for hans nærmeste pårørende.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 6/10 2005 til nævnet anført:

"Vedrørende optagelsesbrevet af 27. november 2003, med bilag, må PKA konkludere, at brevet er afleveret og modtaget af V.J.P., da der dels efter PKAs oplysninger ikke har været uregelmæssigheder i postgangen i perioden omkring 27. november 2003, og da brevet af 27. november 2003 dels ikke er kommet retur til PKA.

…

For så vidt angår ægtefælle-/samleverpensionen, fremgår det af pensionsvilkårenes § 16, stk. 1, at én af betingelserne for at være dækket af ægtefælle-/samleverpension er, at samleveren er noteret til ægtefælle-/samleverpension i pensionskassen. Denne betingelse er en følge af de ufravigelige minimumsbestemmelser i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, og som er udmøntet i cirkulære nr. 101 af 25. juni 1999.

Da afdøde ikke har noteret klager til ægtefælle-/samleverpension, kan der således ikke udbetales en ægtefælle-/samleverpension, men i stedet udbetales en engangssum ved død til 'nærmeste pårørende', jf. dels pensionsvilkårenes § 17, stk. 4 og dels forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5.

PKA har noteret sig, at der i forhold til U2005.94Ø, vedlagt som bilag …, er søgt tredjeinstansbevilling. Imidlertid noterer PKA sig, at Østre Landsret dels tillægger formkravet i forsikringsaftalelovens § 103 vægt, og dels henviser til, at der skal være særlige omstændigheder til for at fravige formodningsreglen i forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5.

For så vidt angår U1978.979V, jf. bilag … fra klagers advokat, er det PKAs klare opfattelse, at denne sag ikke er sammenlignelig med nærværende, idet de samlevende i U1978.979V netop havde aktivt tilkendegivet, at de ville indsætte hinanden som begunstiget på forsikringen, hvilket assurandøren i den pågældende sag troede, han havde gjort ved kun at tegne én police på begges liv. I nærværende sag har afdøde forholdt sig passivt, trods PKAs opfordring i brev af 27. november 2003 til at henvende sig, hvis en samlever skal have ret til pension, eller hvis medlemmet har særlige ønsker til udbetaling af sum ved død fra gruppeforsikringen eller engangssum ved død. PKA kan konstatere, at afdøde medlem trods opfordringen ikke har henvendt sig.

Konklusion

PKA fastholder, at sagsøger ikke er berettiget til samleverpension alene af den grund, at afdøde ikke har noteret hende til samleverpension. Da der således ikke skal udbetales en ægtefælle-/samleverpension, udbetales i stedet en engangssum ved død til 'nærmeste pårørende', jf. forsikringsaftalelovens § 105, stk. 5.

PKA fastholder endvidere, at der i denne sag ikke er omstændigheder, der taler for at fravige hverken formkravet i forsikringsaftalelovens § 103 eller formodningsreglen i § 105, stk. 5."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte lægge til grund, at nu afdøde ved optagelsen i pensionskassen modtog et velkomstbrev, hvori han blev opfordret til at kontakte selskabet, hvis han ønskede, at hans samlever skulle have ret til pension efter ham. Nu afdøde benyttede sig ikke af denne mulighed for at få registreret klageren som berettiget til pension.

Ifølge forsikringsaftalelovens § 105 skal nærmeste pårørende forstås som arvingerne ifølge lov eller testamente, når afdøde ikke efterlader sig ægtefælle eller børn. Herefter, og idet der ikke foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde en fravigelse af formodningsreglen i forsikringsaftalelovens § 105,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann